

Priopćenje za medije Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA)

Beč, 29. travnja 2014.

Radnje nužne kako bi se osiguralo da sve osobe s invaliditetom mogu glasovati

Osobe s invaliditetom aktivni su građani voljni sudjelovati u političkom životu pod uvjetom da su im osigurane odgovarajuće mogućnosti. Međutim najnovije izvješće o pravima osoba s invaliditetom Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA) pokazuje da ih pravne i administrativne prepreke, kao i prepreke u pogledu dostupnosti, i dalje mogu sprečavati u sudjelovanju u izborima.

„Sudjelovanje u političkom životu temeljno je pravo koje svatko treba jednako uživati”, kaže ravnatelj FRA-e Morten Kjaerum. Ipak, u FRA-inu izvješću naglašava se činjenica da demokratska prava osoba s invaliditetom mogu biti narušena brojnim preprekama. Uz europske izbore iza ugla, pravo je vrijeme da se podsjetimo da je diljem EU-a potrebna promjena kako bi se svim osobama s invaliditetom dodijelilo jednako pravo glasa u političkom životu našega društva.”

FRA je zajedno s Europskom komisijom razvila skup pokazatelja ljudskih prava o tome kako se pravo na političko sudjelovanje, kako je opisano u UN-ovoj Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom (CRPD), poštuje, promiče i ostvaruje diljem EU-a.

Podaci koji sačinjavaju ove pokazatelje ukazuju na to da, kada im je pružena mogućnost, osobe s invaliditetom aktivno sudjeluju u politici glasovanjem, političkim sastancima i suradnjom s odabranim dužnosnicima. Međutim podaci također otkrivaju da i dalje postoje znatni izazovi koji na neke osobe s invaliditetom utječu više nego na druge.

Stoga je FRA predložila sljedeće:

1. Uklanjanje pravnih i administrativnih prepreka:

- Nacionalni akcijski planovi za osobe s invaliditetom trebali bi upućivati na način promicanja političkog sudjelovanja osoba s invaliditetom. Ovo obuhvaća izmjene zakona koji osobe lišavaju prava na glasovanje na temelju njihova invaliditeta.
- Također je potrebno uvesti alternativne oblike glasovanja, primjerice za ljude u institucijama s dugoročnim boravkom, kao i dostupne načine za traženje potpore pri glasovanju, kako nitko ne bi bio isključen iz sudjelovanja u izborima.
- Mehanizmi podnošenja žalbi na glasovanje također bi trebali biti dostupniji. Pri tome bi od pomoći trebala biti dozvola organizacijama osoba s invaliditetom (DPO-ovi) za podnošenje žalbi sudu.

2. Omogućivanje veće pristupačnosti političkog sudjelovanja:

- Biračka mjesta trebaju ispunjavati potrebe svih osoba s invaliditetom, a ne samo onih s tjelesnim oštećenjima. To obuhvaća pružanje odgovarajuće potpore svima koji žele glasovati.
- Informacije o izborima i materijali kampanja također bi trebali biti dostupni u širokom rasponu pristupačnih oblika – npr. na Brailleovu pismu, nacionalnom znakovnom jeziku, u lako čitljivom obliku (easy-to-read) itd.

3. Širenje mogućnosti za političko sudjelovanje:

- Prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) obvezno je savjetovanje s osobama s invaliditetom te njihovo aktivno uključivanje u odluke koje ih se tiču. Tijela EU-a i države članice trebale bi ojačati mehanizme za uključivanje organizacija osoba s invaliditetom (DPO-ova).
 - Potrebno je promicati mogućnosti sudjelovanja osoba s invaliditetom u javnim savjetovanjima, primjerice uporabom dostupnih komunikacijskih sredstava.
 - Kandidati s invaliditetom također bi trebali imati jednaka prava u izbornom natjecanju, primjerice uz dodatnu potporu kada je to potrebno.
- 4. Podizanje svijesti o pravima:**
- Izborni službenici, političke stranke, javne vlasti i medijske kuće trebaju obuku i smjernice o načinu ispunjavanja potreba osoba s invaliditetom.
 - Države članice pri izradi takvih smjernica također bi trebale uključiti DPO-ove. To obuhvaća rješavanje pitanja nepristupačnih biračkih mjesta i materijala kampanje.
- 5. Prikupljanje podataka radi mjerenja političkog sudjelovanja:**
- Na razini EU-a i država članica potrebno je prikupiti detaljne i usporedive podatke kako bi oni pomogli pri oblikovanju ciljanih mjera koje će poboljšati političko sudjelovanje. To uključuje razvoj zajedničkih pristupa za prikupljanje takvih podataka i smjernice za mjerenje dostupnosti.

Za dodatne informacije:

- Proučite izvješće [„Pokazatelji prava na političko sudjelovanje osoba s invaliditetom”](#) te [vezana pitanja i odgovore](#)
- Kontakt: media@fra.europa.eu/Tel.: +43 1 580 30 642

Napomene urednicima:

- Također proučiti ranije FRA-ino izvješće o [pravu na političko sudjelovanje osoba s duševnim poremećajima te osoba s intelektualnim teškoćama](#) te njezino izvješće o [preprekama poslovnoj sposobnosti](#).
- UN-ovu Konvenciju o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) koja je stupila na snagu u svibnju 2008. dosad je ratificiralo [25 država članica i EU](#). Ovo je prvi pravno obvezujući instrument povezan s ljudskim pravima u kojem EU predstavlja ugovornu stranu. Konvencija o pravima osoba s invaliditetom (CRPD) od potpisnika, osim drugih odgovornosti, zahtijeva da osobama s invaliditetom jamče politička prava, uključujući pravo na glasovanje, te mogućnost da ta prava uživaju na jednakoj osnovi kao i svi ostali.
- Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) ima zadaću pružiti EU-u i nacionalnim donositeljima odluka savjete utemeljene na dokazima i time pridonijeti upućenijim i usmjerenijim raspravama i politikama o temeljnim pravima.